

VESZPRÉMMEGYEI ÚJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden esütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.

Lelkészek, tanítók, községi jegyzők 12 koronáért
kapják a lapot.

Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok
az után is árusítatnak.

Jobbra-balra.

Most tehát Páris határát árkojják és látják el védőművekkel, mint ahogyan Budapest környékét erősítettük mink a kárpáti orosz betörés idején. A mi veszedelmünk — hála Istennek! — elmúlt, a francia főváros veszedelme ellenben csak most bontakozik ki teljes valóságában. És lám, Franciaországban még a szocialisták is a haza fokozott védelmét sürgetik és a munkások tizezreit buzdítják a sáncásásra, — nálunk pedig, ahol már nem veszélyeztetik többé Károlyi Mihály nagybirtokait az orosz tömegek, a gróf ur és pártja vermet és — a németeknek. Pedig talán nemcsak a lengyelek köszönhetik felszabadulásukat a német fegyverek segítségének, amint Wekerle miniszterelnök mondta helyesen a németeket piszkoló gróf Batthyányi Tivadarnak, hanem egy kicsit mink is a muszkán, rácon és oláhon aratott győzelmünket. — De hát miért is nem született Károlyi Miška cseh demokratának az ő 40.000 holojával, hogy ne becsületlenül meg őrlött eszevezettségében a magyar nevet, amely név a lovagiaság és hála terén világszerte tisztelt fogalom volt! A csehek bolgogok volnának vele és imádnák őt, mint a Franciaországba szökött Massaryk tanárt, nekünk pedig nem kellene nap-nap után szégyenkezve megállapítani, hogy van valaki, aki saját fészünkben — Massaryk.

A kifakult ördög.

A radikális választójog ördögét, amelyet Vázsonyi Vilmos és bűntársai szabadítottak e szerencsétlen országra, alapos mosdatásnak vetették alá a választójogi bizottságban a munkapártiak és az új kormányt támogató hazafiak. A megjelenésekor ijesztően fekete ördög bőre már szürkére fakult, s ha — amit ugyanezen a helyen megjövendöltünk — ártatlan angyali fehérre nem is volt kimosható, ha ördögi mivoltát nem is vesztette el egészen, mégis ma már nem az a veszedelmes rém, amelytől nemzetünk sorsát oly nagyon és méltán féltettük. Nincsenek is megelégedve a nagymosással azok, akik láncairól elszabadították és ezek — különösen gróf Andrássy Gyula és veje: gróf Károlyi Mihály — fennen fenyegetőznek, hogy majd még elremitőbb alakban fogják az ördögöt visszahozni minden pereputtyával, háztartásával és szurokfürdőjével egyetemben, amelyben nemcsak a munkapártot, nemcsak a mai kormánypartot, hanem az egész magyar nemzetet kívánják halálra fűrésztelni.

Reméljük azonban, hogy az igaz hazafiak többsége az országgyűlésen is épen úgy kettébe szeli gonoszul kiészelt terveiket, amint azt a bizottság cselekedte. Addig is, amíg eme reményünkre rövid idő alatt megkapjuk a választ, nézzük meg nagyjából, mit mosogattott le a bizottság a rombolásra uszított, de őrlött iramában idejekorán elcsipett pokolbeli szörnyetegről. Mert jól jegyezze meg *Hollitscher* Károly zirci képviselő a hétfői megyegyűlésen, itt a vidéken sokan még azt sem tudják, hogy mit végzett tulajdonképpen a választójogi bizottság.

Mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy a módosítások jóval túl mennek az 1913. évi (munkapárti kormány által készített) választójogi törvényen, vagyis nem a munkapárt eredeti álláspontja: a *fokozatos fejlődés* elve alapján eszközöltettek. Szóval a munkapárt becsületlenül betörtölte, amit vezére, gróf Tisza István több ízben hangsúlyozott, hogy a háboru alatti behatások és a megegyezés kedvéért elmentek a fele úton, sőt még annál is tovább; és „inkább választották a két rossz közül a kisebbiket”: a még korai, hirtelen fejlesztett választójogot, mintsem, hogy a nagyobb veszedelemnek: a háboru alatti képviselőválasztással járó megrázkódtatásnak tegyék ki az országot.

Ez volt az oka a munkapárt hozzájárulásának ahhoz, hogy az 1913. évi törvény 30 éves korhatárával szemben a választói és választható jogosultságot a 24. életévhez kötötte a bizottság. — Ugyanez az ok vezette a bizottságot abban is, hogy az adócenzust a régebbi 20 koronáról 10 koronára szállítsa le. — A szocialisták jogos kívánásait is honorálván, választójoga lesz minden iparosnak és kereskedőnek, aki fél év óta ipart űz, illetve kereskedést folytat. Választójoga lesz továbbá minden ipari munkásnak és mezőgazdasági cseledek és munkások közül is legtöbbször; az arany vagy ezüst vitézségi érem tulajdonosainak, minden Károlyi-keresztiesnek és pedig oly módon, hogy ezek és az arany vagy ezüst vitézségi érmesek 24 éven alul is választók lesznek, ha valamely különös kelleknek megfelelnek, vagy valamely választónak segítő családtagjai.

De még demokratizálta is a választójogot a bizottság. Vázsonyi, a híres demokrata-vezér ugyanis a köz- és magánalkalmazottakat ki akarta zárni a választójogból, a maradinak csufolt munkapárt pedig felvette őket. Ugyanigy szavazatuk lesz a 8 holdas kisbirtokosoknak is, kivéve Erdélyt, ahol ez a magyarságra veszedelemmel járna.

Még inkább kidomborodott a bizottság, de kivált a munkapárt demokratikus felfogása a választások tisztaságára vonatkozó rendelkezéseknél. Itj megállapította, hogy 1. a választónak a szavazás helyén és ideje alatt bármilyen eldőlést adni tilos; 2. a választás ideje alatt alkoholt (borl, pálinkát) nem kaphat a választó; 3. a választót nem szabad a választás színhelyére és onnan visszaszállítani, kivéve, ha a fuvaros ingyért, minden ellenszolgáltatás nélkül szállítja, vagy a választó

lakása 5 kilométernél távolabb esik a szavazókörtről, vagy pedig beleg. Ez a módosítás, amelyet gróf Tisza István ajánlott, lehetővé teszi, hogy a legszegényebb választó is elmehessen szavazni, amitől Vázsonyi, aki csak a pesti aszfaltkoptató „demokraták”-at ösmeri, a magyar népet ellenben nem, eltiltani akarta. De lehetetlené teszi a hatalommal való viszályt is, amit Vázsonyi — a kis-hamis! — úgy akart becsusztatni, hogy vagy a vasutis és hajózási vállalatok szállítsák be és haza a szavazókat, vagy a hatóság szállítsa őket közérővel. (Persze, aki nem akart volna a kormányra szavazni, azt sem vasut, sem hajó, sem hatóság nem szállította volna az urnához!) Ugyanennél a pontnál még megállapították, hogy botot és fegyvert nem szabad a hivatalos helyre vinni s aki a rendet zavarja, az elzárással büntetettik. (Ez az intézkedés a magyarság védelmére szól a nemzetiségi vidékeken.) A választásoknál közreműködő közegek fegyelmi felelősségét pedig szigorította a bizottság és Pál Alfréd munkapárti képviselő javaslatára kimondta, hogy a fegyelmi vizsgálat végső fóruma ne a belügyminiszter legyen, akit politikai tekintetek vezethetnek, hanem a legfelsőbb közigazgatási bíróság.

Kapcsolatos a választások tisztaságának kérdésével a szavazás titkoságának és kötelező voltának ügye. A titkos szavazást elvileg elfogadta a bizottság és szabályozta is lefolyását, csupán annak a körnek megállapítását hagyta a választókerületek beosztásáról alkotandó törvényre, ahol a titkos szavazás behozatik. A titkos szavazás ugyanis általában igen sok visszaélésre adhat alkalmat, de olyan helyen, ahol a magyarság kisebbségben van, a magyarság védelmére szolgál a nemzetiségi erőszakosságokkal, kivált az oláh pópák izgatásával szemben. A kötelező szavazással pedig a titkos szavazás visszaéléseit lehet részben megátolni, s azért a bizottság e mellett döntött, jobbra dr. Iklódy-Szabó Jánosnak, Nagyvásony munkapárti képviselőjének mult számunkban ösmeretelt áldogozását tevén magáévé.

Igen fontos végtül a Balogh Jenő volt (munkapárti) igazságügyminiszter által ajánlott ama módosítás, amely a választójogból való kizáró okokat sorolja fel. Vázsonyi ur a „blokkosok”-kal történt megállapodásai után — persze! — szavazati jogot akart adni a hazafiatlan elemeknek is, akik az ellenségeinkkel együtt éreznek (mint katonák hozzájuk pártolnak, titokban velük paktálnak, itthon az ő érdekében lázitanak, stb.) meg az olyanoknak is, akik megbecsületlenül cselekedtek voltak eltiltva. Minthogy pedig elavult büntetőtörvényünk, — amely szintén revizióra szorult — nem terjed ki kellőképpen a hazafiatlanság és állam iránti hűtlenség bűntetteire, viszont a háboru szomoró tanulságai világosan állanak előttünk, a választójogi törvényben kellett tehát gondoskodni arról, hogy az olyan elemek ne szólhassanak az ország dolgába, akiket a büntető törvény keze ugyan ma még nem érhet utól, de kétséget kizárólag izgatók vagy hazadrulók. E szakasznál is érvényesült azonban a munkapárt szabadellvű és demokrata felfogása, mert maga a módosítást ajánlott volt miniszter ugy szövegezte meg azt, hogy akit izgatás miatt ítélték el

szabadságvesztésre, csak akkor veszteli el a választói jogosultságát, ha a cselekményét a választójogi törvény életbeléptetése, illetve kihirdetése után követi el. Tehát azok a szociálisták, akiket a most készülő törvény előtt ítéltek el igaztásért, e módosítás szerint nem veszítik el a választói jogosultságukat.

Ezek lényegében azok a módosítások, amelyeket a választójogi bizottság a nemzetgyilkolásra szánt Vázsonyi féle törvényjavaslaton eszközölt. Ez az a sok feketeség, amit a munkapárt az ördögölő lekapt. Ez minden elfogulatlan bírálót meggyőzhet arról, hogy a munkapárt csak a magyarság érdekét védelmezte és nem a hatalomért küzdött a megbukott rendszerrel szemben, amivel ma is rágalmaznak. Hiszen ha a hatalomért küzdött volna, akkor nem kötözte volna meg ennyire hatalom kezét a választójogban, mert lehet, hogy az még az ő birtokába fog jutni. Nem is vádolják ilyenekkel csak azok, akiknek lelke még a megmosdatott ördögnél is feketébb, s akik azért, hogy ők uralomra juthassanak, igazán képesek minden ördöggel szövetségre lépni.

—chl.—

Politikai hírek.

— A mefiszto. Gróf Andrássy Gyula nyílt levelet intézett választóitól, amelyben azzal kezd, hogy a munkapárt őt tartja az intrikusnak, aki a gyűlölködést szítja s hogy e párt szerint addig nem lesz nyugalom, amíg ő teljesen izolálva nem lesz. Hogy mennyire igaza van ez állításában a munkapártnak, hogy milyen élethű az elébe tartottuk, amelyben a Mefisztót pillantotta meg Andrássy, annak legnagyobb bizonyítéka, hogy a munkapárt e „gyanusítás” ellen védekezni próbál. Persze a védekezés nem áll egyébből, mint gyűlölködő támadásból a munkapárt és Wekerle mai kormánya ellen. Magyarázatja, amit már sokszor elmondott, hogy miért szövetekezett a nemzetromboló elemekkel stb. s mint mindig, most is uszítja a tömegeket a bizottság által módosított választói törvény ellen. — Hiába, amint botból nem lesz beretva, azonképpen Andrássyból sem lesz soha tárgyilagos politikus. S mert nem lesz, addig nyugalom sem lesz, amíg egyetlen ember is hallgat rá. — Itt említjük meg, hogy a Károlyi-párt is „reakciós”-nak hirdeti a választójogi módosításokat és „legszélesebb és leghevesebb” agitációval fenyegetőzik, ami ezektől szintén nem újdon.

— Az új belügyi államtitkár. Amint értesülünk, a belügyminiszterium államtitkárságát legközelebb Gadl Sándor képviselővel fogják betölteni. Ez a kinevezés annál dzsintébb megnyugvást keltené, mert Gaál volt az első, aki a megegyezés érdekében állást foglalt Andrássy-Vázsonyiek ellen, sőt az ő indítványát szavazták le a 48-as alkotmánypártnak azon, a nevezetes, három miniszter szavazatával győzött pénteki gyűlésen.

— Uj szövetségünk Németországgal. Ez ügyben a szövetség mélyítése érdekében, tárgyal Berlinben kiváló külügyminiszterünk, gróf Burián Istvan és pedig igen szép sikerrel, ami a tárgyaló felek őszinte nyíltságának a következménye. Itt állapodnak meg a lenygel kérdés végleges rendezéséről is, ami mostanában sok port kavart föl. — E kérdést a képviselőház szardai ülésén a Károlyi-párti gróf Batthyány Tivadar arra használta föl, hogy a németeket megrágalmazza lengyelországi kegyetlenkedésekkel s ezért szabadságot követel a pózeni tartományok számára. Wekerle válaszában kioktatta, hogy Lengyelország felszabadítását mégis csak a német seregeknek köszönheti.

— „Mi”... Ezt a fejedelmi töb-
best használja a Veszprémmegyei Egyet-
értés legutóbbi, „dr. Rainprecht Antal
és 48-as gazdapárt” című vezércikké-
ben, amelyben azonban csak a cikk
végén jut egy kis méltatás a lemondott
főispánnak, a többi része a lap és
szerkesztője közéleti kártékonyágának
mentegetésére és szépítgetésére van
szánva. Ugy látszik elevenére tapintot-
tunk néhány közleményünkkel, mert
nekünk válaszol, amikor tiltakozik, hogy
„mi nem vagyunk izgatók, rendfelfor-
gatók, nem vagyunk népámitó dema-
gógok, nem vagyunk forradalmárok, a
kik pusztítani, rombolni akarnánk.”
Nos, erre csak az a megjegyzésünk,
hogy sohasem állítottuk, miszerint „mi”
a kiszagdák, akiknek nevében is be-
szélaptársunk, a fenti rossz tulajdon-
ságokkal bírnának. Sőt ezekről meg-
állapítottuk, hogy okos és józan em-
berek, akik nem fogják engedni, hogy
a lapszerkesztő-gazdavezér ur a saját
érdekében ráncigálja őket. Ellenben
„mi”, a V. E. és szerkesztője: Mohácsy
ur igenis rendbontó, egyenetlenség keltő,
önző demagógok, — ezt állítottuk és
fenntartjuk ma is. — Ami pedig azt
a beállítását illeti a cikknek, mintha
lapunk közleményei a munkapárt meg-
ijedését jelentenék, megnyugtathatjuk,
hogy téved. Állottunk már sokkal te-
kintélyesebb és komolyabb ellenfelek-
kel is szemben, mint V. E.-ék és azok-
tól sem ijedtünk meg. Az ő lármájuk
pedig legfeljebb a fülünknek kellemet-
len és azért csitítjuk, egyébként tart-
juk magunkat a közmondáshoz, amely
— bocsánat a hasonlatért, igazán min-
den sértő szándék nélkül használjuk
— a nagyon csahos ölebecskéről szól.

Vagyonadó.

A VIII. hadikölcson.

Ez az új adó, mint a neve is mutatja, csakugyan a vagyonos osztályt fogja terheli — ha meglesz. Mert megtörténhetik, hogy el is marad. Jóformán magától, a vagyonos osztálytól függ, hogy ez az újfajta adó ki-
rovassék-e vagy sem. Akik a háboru alatt meggazdagodtak, némelyek soha nem álmo-
dott szedületes módra és éppen a háboru-
ból gazdagodtak meg, azoknak valahogyan
adóznok kell. Ez bizonyos. Az államhatalom,
a törvényhozás engedelmeivel kimondhatja rá-
juk, hogy vagyonuk, vagy jövedelmük 25—30
százalékát vagyonadó címen fizessék be az
állampénztárba. Mert az államháztartás más-
kép veszedelemben kerül. Magyarországnak
5 milliárd csak a függő adóssága. Ezt sür-
gősen vissza kell fizetnünk a jegybanknak.
Tehát járuljon hozzá mindenki, aki tud, a
visszafizetés lehetővé tételéhez.

Ha ezt az öt milliárdot a meggazda-
godott emberek hadikölcson formában önként
rendelkezésére bocsátják az államnak, akkor
egyáltalán nincs szükség vagyonadóra. De
ha szűkkeblű elzárkózással rákényszerítik a
kormányt, hogy elvegye tőlük az öt milliárd
törlesztésre való összeget, akkor lesz vagyon-
adó. Tehát a vagyonos osztály okosan cse-
lekszik, ha meutól nagyobb tételeket jegyez
a nyolcadik hadikölcsonre.

**Adakozzunk az elesett hősök
özvegyei és árvái javára!**

Hírek.

— Meggyógyítás. A 10. és 11.-én meg-
tartott rendes meggyógyítás első napját a po-
litika foglalván le, alig maradt idő egyéb
ügyek elintézésére. Ami nem szorosan vett
politikai dolog volt, mint Mohácsy obstruk-
ciója az alispáni jelentésnél, annak a háttérét
is politika képezte. Az első nem politikai
ügy az előző dr. Bibó Károly alispán be-
jelentése volt, amikor rövid, meleg szavakkal
elparentálta gróf Esterházy Imre, Kovács Já-
nos és Péller Pál elhunyt bizottsági tagokat,
majd Rada József árvaszéki tünököt. Család-
jaiknak jzvi részvételt nyilvánítanak. De öröm-
hírt is közöl az alispán a bizottság egy ér-
demes tagjáról, aki orosz fogságából, ahova
mint hazajárt küzdő vitéz katonatiszt jutott,
most került vissza és a közgyűlésen is meg-
jelent. Ez Csikvándy Ernő, akinek családi
nevét fivérével együtt teljesített önfeláldozó
szolgálatiért, egyiknek hősi haláláért arany-
béltekkel jejezi fel Kló a magyar dicsőség-
ről szóló történelem lapjaira. Nem csoda te-
hát, ha lelkesülten csatlakozott a közgyűlés
az alispán szeretteletes üdvözléséhez, ame-
lyet vármegyénk a közbecsülésben álló uri
családjának egyik arra méltó tagjához inté-
zett. Közölte még az alispán, hogy a főispán
jogánál fogva utóljára több megyeheli ügy-
védet vármegyei tb. ügyészekké nevezett ki.

— Az alispáni jelentésnél dr. Mohácsy Lajos
intézt több kérdést az alispánhoz a bur-
gonyarekvirálsánál a rekviráló biztosok által
elkövetett visszaélésekről. A szarvasmarha
rekviráls igazságtalanságáról (itt azt aján-
lotta, hogy a hadsereg fogdosztassa össze a
mezei károkat okozó vadászokat a lógó
katonákkal), kérte a vármegyét illető szulye-
vonási számlák elengedését és hogy a mar-
háért a rendes piaci árakat fizessék. A liszt-
kiutalás ellen is kifogást emel, ne kukoricás
kenyeret legyenek kénytelenek enni az embe-
rek, az állatokkal pedig rozsozt eletni. A pet-
róleumkiosztást is igazságtalannak találja s
azzal a vádaskodással lép fel, hogy a ható-
ság csupán akkor veszi figyelembe egy-egy
közéig területét és lakosságának számát, ha
valamit kérnek a községtől. Majd a kőbor
cigányok garázdálkodását teszi szóvá, végül
a kényszernapzám alkalmazását ajánlja a
mezőgazdasági napzámot megtagadókkal
szemben. Legutóljára pedig, mint a gazda-
párt elnöke a gazdák halálját tolmácsolja
azoknak a közg. tisztviselőknél, akik jón-
dulattal jártak el élelmezési ügyekben, kivált
a betegeskedőkkel szemben. Nagy Ádám Mi-
hály a szigorú s ma gyakorlatilag kivihetel-
len, tüzrendeseti intézkedéseket teszi szóvá,
Jeney Lajos pedig szintén a marharekviráls
igazságtalansága miatt panaszkodik. Az alis-
pán válaszában megígérte, hogy a burgonya-
rekvirálsánál visszatartott árak kifizetésé iránt
intézkedni fog. A szarvasmarha rekvirálsánál
az árak országosan fognak rendeztetni, de itt
ajánlja a marhák pontos beszolgáltatását,
nehogy a kellemetlen katonai rekviráls kö-
vetkezzék. A 3 százalék szulyevonásról még
ezután fog a bizottság meghallgatása mellett
határozni, ha a második rekviráls is meg-
lesz. A petróleum-kiosztást igazságtalannak osz-
tják szét, de persze abszolút igazság nincs.
Azt azonban határozottan visszautasítja, mintha
csak akkor vennék tekintetbe a községet,
ha kérni kell tőlük valamit. A cigányokról
belügyminiszteri rendelet intézkedik, bizonyos
telepekre gyűjtendők és csakis hatósági en-
gedéllyel vehetnek lovat. Mindazonáltal újból
fel fogja hívni hatósági községek és a csend-
őrségnek a figyelmét. A takarmányrekviráls
ra vonatkozólag ismerteti a földmiv. min.
rendeletét, amely mérlegelve a vármegye ta-
karmányviszonyait, a beérkezett adatok alap-
ján állapította meg a kontingenst. Napzám-
bérekekkel a munkabizottság is foglalkozott és
szükség esetén a kényszernapzám bér meg-
állapításához folyamodnak, e kérdésnél azon-
ban a munkaadóknak is jelentős szerep jut.
Jeneynek azt válaszolja, hogy a marharekviráls
ánál a főbíró és a bizottság intézkedik s

eddig ezek helyesen jártak el. A devicséri járás petroléum és kukor viszonyait pedig tanulmányozás tárgyává teszi. Nagy Adám Mihálynak végül kilitásban helyezi, hogy amennyiben lehetséges, könnyíteni fog a tűzrendészeti szigorúságon. A közgyűlés és a felszólalók az alispán válaszáat tudomásul vették. — A tulajdonképeni tárgysorozatot lezárta csak a másnapi gyűlésre maradt.

(Polyt. köv.)

— Igazságügyi kinevezés. A király Csáky Sándort, a veszprémi kir. törvényszék jeles bíróját a VII. fiz. osztályba léptette elő.

— Károly hát. Őszintén sajnáljuk, hogy a háború papírhiány miatt állandó anyaghiányzatunk, no meg egy kis nyomdai zavar folytán kimaradt lapunkból a munkácsi II. honvéd gyalogezred Károly helének befejezésekéig jun. 1-én Veszprémben rendezett jótékonycélú kabaréről szóló tudósításunk. Ma már nem időszerű annak, mint hírek a közlés. S ezért nem is az olvasó tájékoztatásul, inkább a rendező vitéz újról iránti elismerésünk kifejezéseképp jegyezzük fel, hogy a kabaré előadás úgy erkölcsi, mint anyagi siker tekintetében méltó volt ahhoz a nemes törekvéshez, ami az ezredet a jótékony célú előmozdítása érdekében vezette. Dícséret illeti tehát a rendezőséget és a szereplőket egyaránt.

— Városi közgyűlés Veszprémben. Amint előre jeleztük, é. hó 12-én délelőtt tartott meg. Dr. Komjáthy László polgármester bejelentette, hogy a főispán lemondásával 45000 koronát adott a városnak jótékony célra, melyből a közgyűlés a hadi jótékony célra 40000 koronát és a szegénysorsu városi alkalmazottak részére pedig 5000 koronát utalt ki. Bejelentés az üzemi alkalmazottak családi pótlékban részesítéséről. Folyó évben a szegény gyermekek cipőjéről is gondoskodik a város és pedig úgy, hogy már a helyi iparosokkal 600 pár cipőt készített és a többit is helybeli iparosokkal készített. A bejelentéseket tudomásul vették. — Ezután Tisztartó Sándor interpellációjára került a sor a városi kanászok felmentéséről, a mérnöki hivatal kibővítéséről és az árdragítások mikénti ellenőrzéséről, illetve megakadályozásáról. Az első két kérdésre dr. Horváth Béla v. főügyész előadott információt, az utolsóra pedig dr. Török Gyula rendőrkapitány, amiből a közgyűlés meggyőződést nyert, hogy a rendőrség az árdragítást üldözi és napról-napra csökkenti az árdragítások számát, amit az interpelláló és a városi közgyűlés is elismert. — Az immár városi mozirol alkotott szabályrendeletet elfogadták és a Mozira és színházra Szalai Mór és nejevel kötött szerződést ellenben többek felszólalása után elutasítják azzal, hogy új szövegében a legközelebbi közgyűlés elé terjesztessék. E kérdéssel kapcsolatban szóba került a rendőrkapitány átirata, melyben a szinpadon egy vasfüggöny felállítását rendeli el, tűzrendészeti szempontból. Demjén Márton, Gubicza Lajos, Tisztartó Sándor, majd dr. Csete Antal v. főügyész hozzászólásai után közgyűlés a vasfüggöny felállítását szükségesnek nem tartja, mert az elsőfoku tűzrendészeti hatóság szakvéleménye szerint a színház oly modernül van felépítve, hogy az a tűzrendészeti szempontoknak minden tekintetben megfelel s mert annak beszerzése a mai viszonyok mellett ugyszólván lehetetlen, tehát jobb időkre halasztják. — A veszprémi szinpartoló egyesület és a város közönsége közt a városi színház épületrészlet átvétele ügyében kötött szerződés kiegészítése tárgyában a városi tanács előterjesztését, a közgyűlés az előadói ismertetés, valamint a v. főügyész felszólalása után elfogadja. — A nagylátó-hegy és egyéb jelölések a városi gazdák-nak leendő bérbeadását jóváhagyták. — A városi zeneiskola 1918/19. évi költségvetésének megállapításánál, ennek ügyeinek intézéséhez egy zenebizottságot szerveznek. — Weiss M. Ignác indítványát, hogy a hely-

péndzdiak a háború tartamára felemeltesse-nek, a közgyűlés helyesléssel fogadta Tisztartó Sándornak azon dr. Övdi Ferenc által is támogatott azon módosításával, hogy a tejnek piaci helypénz ára ne emeltesse föl. — Ezután még több utcarendezési ügyet tárgyaltak le.

— A balatonparti vasút új menetrendje. Ma életbelépett a veszprém—alsóörai szakaszon is a balatonparti vasút nyári menetrendje. Jun. 16-a óta ugyanis a Veszprém-ből eddig d. u. fél 2 órakor induló vonat d. u. 12 óra 51 perckor fog indulni Alsóöra felé s innét ahova 2 ó. 45 p.-kor érkezik d. u. fél 3 óra 21 p.-kor indul ismét vissza Veszprémbe, ahova 4 ó. 7 perckor érkezik meg. Még egy vonat indul d. u. Veszprém-ből 5 óra 10 perckor, amely Alsóörsre 6 óra 06 perckor érkezik és innét fél 8 ó. 26 p.-kor indul vissza Veszprémbe, ahova 9 óra 23 perckor érkezik meg. A vonatjárat természetesen egész Balatonfüredig közlekedik.

— Károly király gyermeknyaraltatása. A alispán körrendeletben közli a már általunk ismertetett gyermeknyaraltatási mozgalmat s abból megtudjuk, hogy vármegyénkben 3640 osztrák gyermeket szándékoznak elhelyezni. E célból dr. Cseresnyés József veszprémi áll. gyermekmenhelyi ig. főorvos már tevékeny akcióit is fejt ki a vármegyegyében, ugyszintén dr. Tenczlinger József az új pápai polgármester, aki értekezletet hívott egybe ez ügyben. — Ugyancsak az alispán egy másik körrendeletéből tudjuk meg, hogy a vendéggyermekek részére liszt, cukor és zsír fejkvóta szerinti mennyiségben a vendégtartó családok részére meg fog állapítani és ki fog utaltatni. Dr. Vártesy Gyula kir. tan., tankerületi felügyelő felhívást intéz e tárgyban a vármegye tanácsához s az ügy rövid ismeretlété után ezeket mondja: „E nemes cél keresztülvitele végett felhívom tankerületi tanító urait, hogy az itt elhelyezendő osztrák gyermekek elhelyezésére szerezzenek vendéglátó családokat. Az elhelyezett gyermekek száma után a tanító urak megfelelő jutalomban részesülnek, a veszprémi állami gyermekmenhely igazgató főorvosának leendő bejelentés után. A gyermekek elhelyezését illetőleg kérek hivatalomhoz is jelentést küldeni, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter urnak előterjesztést tehessen a tanítók ez irányu buzgalmaról.”

— Aknavetők rokkantjai. Talán alig van a hadsereg legkülönbözőbb fegyvernemei között olyan, amely annyira igénybe volna véve, a veszedelemnek állandóan kitéve, mint a bomba- és aknavető osztagok. A halálmegevetéssel dolgozó vitézek emelnek most szót és fordulnak kérő szóval rokkantjai érdekében a közönséghez. A Várpalotán működő honvéd tüzér aknavető tanfolyam tisztikara határozta el, hogy ma, 16.-án egy, Várpalotán, illetve Péthfürdőn megtartandó nagyszabású ünnepség keretében gyűlést indít a fenti célra. A meghívottak közül Fejér- és Veszprém vármegyék püspökei, főispánjai és valamennyi földbirtokosai máris bejelentték az estélyen való részvételüket.

— Hadi jótékonyági alap. A főispáni jótékony alapra f. év május 2-től 15-ig befolyt önkéntes adományokból a 3576—3986. sz. nyugtáakra összesen 24080 K. Előző kimutatás szerint 172451 K 50 f, összesen 196531 K 50 f. Hozzáadva kz 1917. évi kiadást: 29044 K 26 f, 1017—18 évben befolyt összesen 225575 K 76 f. — Ugyanerre az alapra f. év május 16-tól 22-ig befolyt önk. adományokból a 3987—4116. sz nyugtáakra összesen 13315 K. Előző kimutatás szerint 196531 K, összesen 209846 K. Hozzáadva az 1917. évi kiadást: 29044 K, 1917—18. évben befolyt összesen 238890 K. — Május 23-tól 29-ig befolyt ugyanígy a 4197—4425. sz. nyugtáakra 16664 K. Előző kimutatás szerint 209846 K, összesen 226510 K. Hozzáadva az 1917 évi kiadást: 29044 K, 1917—18 évben befolyt összesen 255554 K. — Május 30-tól jun. 6-ig befolyt hasonlóképp a 4426—

4702. sz. nyugtáakra 17854 K 34 f. Előző kimutatás szerint 226510 K 50 f. Rovancsolásnál talált hiány befizetése 190 K, összesen 244554 K 84 f. Hozzáadva az 1917. évi kiadást: 29044 K 26 f, 1917—18. évben befolyt összesen 233599 K 10 f. Ezen adományok a megfelelő nyugtázám alatt már nyugtázottak.

— Üdvözlét a harctérről. A cs. és kir. 19. gyalogezrednek több vármegyénkbeli illetőségű katonája egy tábori lapon arra kérte fel szerkesztőségünket, hogy tolmácsoljuk üdvözlőiket a szép hőlygeknek. Persze kikéi a magának. A kérelemnek szívesen teszünk eleget s az üdvözlét küldők neveit itt közöljük: Csomai Mihály, Molnár József, Léber Ferenc, Tamási László, Ebele János, Kálmán József veszpremie, Balai József, Karsai Károly, Nagy István, Fülöp Gábor sólyiak, Bocsor János, Tóth Sándor lepsényiek, Hauck Ferenc nagyvásonyi vitézek.

— Mozik ellenőrzése. Az alispán körrendeletben közli a belügyminiszter rendeletét, amely szerint ezúttal csak a Budapestben alakított Orsz. Mozgóképvizsgáló Bizottság által felülbírált képeket szabad a mozikban előadni. A rendelet szerint a 16 évesnél fiatalabb egyének csak felügyelet alatt és csupán ifjusági előadásokon vehetnek részt. — Nagyon helyes!

— Tanítók figyelmébe. Vaday József nagyváradai községi iskolai igazgató a vallás és közoktatási miniszter ur erre vonatkozó pótló rendeletei értelmében új tananyagbeosztást készített, illetve összefoglalta a rendeletek értelmében, a pótlandó gazdasági, egészségügyi részleteket; csatolva munkájához az új óraterveknek megfelelő összes új órarendeket. A munkát, amely a szerzőnél megrendelhető, alánlom a tankerületem tanító urainak figyelmébe. Dr. Vártesy Gyula kir. tanácsos, tankerületi felügyelő.

VISZKETEG!

Rüh, sömör és mindennemű
bőrbaj biztos gyógyszere a

BORÓKA-KENŐCS.

Nem piszkít és szagtalan. Ára 3, 5 és
9 kor. Hozzávaló Boróka-zsappán 5 kor.
Készíti Gerő Sándor gyógyszerész, Nagy-
kőrös.

Veszprémben kapható:
Földes Lajos gyógyszerészárban,
Kossuth Lajos-utca.

— Ötkoronás bankó. Hir szerint a Magyar és Osztrák Bank legközelebb ötkoronás bankjegyeket fog kibocsátani, amelyeket máris készítenek. A pénzforgalom megkönnyítésére szánják.

— Pálinka a mezőgazdasági munkásoknak. A földmiveltésügyi miniszter közbenjárására a pénzügyminiszter a mezőgazdasági munkások pálinkaszükségletének biztosítása céljából Veszprém megye gazdaközönségének nagyobb mennyiségű szesz bocsát rendelkezésre, amelyet a gazdasági egyesület fog kiosztani. Az egyesület ezért felhívta a gazdaközönséget, hogy azok, akik munkásságuk részére a nyári munkák idejére szesz akarnak beszerezni, kívánásukat az illetékes községi előjárásnál azonnal jelentsek be és a szesz árát fizessék be. Egy liter tiszta szesz ára 20 korona 20 fillér.

— Szállodai tolvaj. F. hó 13.-án a „Korona”-szállodában megszállott egy ur, ki jelentést tett a rendőrségnek, hogy fiának 300 kor. értékű aranyóráját ellopták. A helyszínen azonnal megjelent a veszprémi dektív és megállapította, hogy a tolvaj özv. Papp Dezsőné volt, kinél az órát megtalálta, mikor az azt az ablakon ki akarta dobni.

Pappné utazás közben ismerkedett meg az urinóvel s szobahány miatt Pappné az urinóvel egy szobában lakott. Pappné, aki előkelő családból származik, a rendőrség letartóztatta és a kir. ügyésznek átadta.

— Fehérnemű és szövet csalánkóróért. A vármegyei gazdasági egyesület ez uton is értesíti a gazdaközönséget, hogy a Magyar Csalántermelő és Feldolgozó Részvénytársaság, hogy a vadon gyűjtött, valamint a termelt csalánt az 1918. évben 100 kgként 35 koronáért veszi át légszáraz állapotban és ezenfelül minden beszállított 100 kg. csalánkóró után 2 kg. fehérnemű zsák vagy ponyvaszövetet ad — a fél tetszése szerint díjtalanul. Az egyesület felhívja a gazdákat és a falusi nép vezetőit: a lelkes és tanító urakat, hogy az annyira jólkiszórt vész-nemű beszerzésének a csalán gyűjtésével leendő megkönnyítése érdekében működjenek közre s hassanak oda, hogy a falu lakosai, főként az öregek és gyermekek a vadon termő csalánt gyűjtsék össze, szárítsák meg s kosarak kérébe és a gyűjtés megtörténetét pedig a mennyiség megjelölésével jelentsék be az egyesületnél.

— Esküdtzéki tárgyalás. Megirtuk annakidején, hogy Deák István ősi-i cipész-iparos szóváltás hevében forgópisztollyal agyonlőtte édesapját. A fiatalember a mult héten megtartott veszprémi esküdtzéki tárgyaláson felelt teltéért, amikor is dr. Rosenthal Sándor veszprémi ügyvéd kitűnő védőbeszédének s ebben felsorolt enyhítő körülményeknek figyelembevételével az esküdtek gyilkosság helyett szándékos emberölésben mondták ki bűnösnek s ez alapon 12 évi fegyházra ítéltetett jogerősen.

— A zöldség és gyümölcs szállítása. Az Országos Zöldség Főzélék és Gyümölcs-forgalmi Részvénytársaság a kormány rendelete alapján megbizta az elsőfoku hatóságokat, hogy 1000 kilogramot meghaladó mennyiségű nyers (nem konzervált) zöldség, főzélék és gyümölcsfélékre szállítási igazolványt adjon ki. Ezt városokban a rendőrkapitány állítja ki. 1000 kilogramon aluli mennyiségűre szállítási igazolvány nem szükséges. A konzervekre pedig közvetlenül a részvénytársaság ad igazolványt.

— Pályázati hirdetés. A m. kir. posta- és távirtd. műszaki főfelügyelőség javítóműhelyéhez (Budapest, IX. Gyáli-ut 20.) folyó év szeptember hó folyamán 22 és pedig 12 bentlakó és 10 kintlakó tanonc vétetik fel. A pályázati feltételek a Veszprém 1. számú posta-távirtd. hivatalnál megtekinthetők. Veszprém, 1918. június 5. Wildenauer főfelügyelő.

— Takarmányrekvirálás. Amint az alispán a hétfői megyegyűlésen dr. Mőhácsy Lajosnak adott válaszában is jelezte, a földmivélségi miniszter vármegyénk beszoigálgaltandó takarmány mennyiségét — a beérkezett adatok alapján és a viszonyok mérlegelése mellett — állapította meg. E szerint Veszprém vármegyének 300 vagon szénát és 480 vagon szalmát kell beszoigálgatni.

Birtokot

10-től 100 holdig, esetleg erdővel nagyobbat is, lakóházzal, melléképületekkel megvenne

ifj. Miskolczy Imre osztálytanácsos
Budapest, Zádor-utca 44. sz.

„DIADAL“

ruhafestéket használjon, ha szépen és jól akarja a ruháit festeni.

Ára csomagonként 70 fillér.

Egyedüli raktár:

STEINER BÉLA drogéria

Székesfehérvár, Kossuth-u. 7.

Viszontelárusítóknak árkedvezmény

Balaton mellett keresek
ötventől száz holdig
szántóföldet,
jó lakóházat
és szőlőt

is megvételre.

JÁRMY,

Dőge, Szabolcs megye.

lakozások, rajzások, papírok,
minden e szakba vágó cikkek a

legolcsóbb áron kaphatók

PÓSA ENDRE

könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.

(Saját ház.) Telefon 93.

Minden iskolában használható
tankönyvek raktáron vannak.

Tisztelettel tudatjuk, hogy a
Siófoki Központi Tejcsarnokot
megvettük.

Bárki másnál

előnyösebb feltételek
mellott vásárolunk

tejet.

Árajánlatokat kér:

Havasai Vajvállalat
Siófoki Tejcsarnok, Siófok,
vagy Központja Kaposvár.

KÖLCSÖNÖKET

köztisztviselőknek, nyugdíjasoknak fizetési előjegyzésre életbiztosítással kezesség nélkül, továbbá földbirtokokra, házakra ötven évtől egész hatvanöt évi törlesztésre, második helyre tíz évi törlesztésre.

Veszek örökségeket, házrészeket, életbiztosítási kötvényeket, exisztenciákat.

farádi BALOGH CONSTANTIN

BUDAPEST, VI., Vörösmarty-utca 41. szám.

Telefon 170—91. (Válaszbélyeg csatolandó.)

Kemenesszentpéter községben (Vas megye), az országutban, jókarban levő korcsma: négy szoba, konyha, kamra, pince, istálló, szin, udvartér és kerttel együtt betegség miatt azonnal eladó.

Feltétel megtudható Szűcs Elek tulajdonosnál, Kemenesszentpéter.

BIRTOKOKAT

keresek megvételre, tekintet nélkül terjedelmükre. Közlendő a birtok miveltési ága, termérték, a birtok tehertételei, részletes leírása az épületeknek, fundus instruktus részletezése, vasuti állomás s a birtok ára.

Ajánlatokat kér:

farádi Balogh Constantin

banküzlet

Budapest, VI., Vörösmarty-utca 41.

Telefon 170—91.

RAFFIA NINCS!

szőlő időben lássuk el magunkat

Szőlőkötöző papirspárgával.

Bármily mennyiségben kapható, míg a készlet tart.
Raktár. Anonnal szállítható. Ára 100 kg. kor. 880.—
Olcsóbb mint bármilyen más papirspárga. Kapható:

Papírárú Gyári és Kereskedelmi Részv.-Társ.

Budapest, VII., Rákóczi-ut 6. sz.

Telefon: 88—08. Bőrgyörcim: Papirtanul, Budapest.

Viszkotagságot, Sömört, Rührt

leggyorsabban elmulasztja
a D. Fleisch-féle eredeti
törvényesen védett

„Skaboform“-Kenőcs.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet Dr. Fleisch-féle kérjünk.
Próba tégely 3.— K, nagy tégely 5 K,
családi tégely 12 K.

Veszprém és vidéke részére főraktár:

Kocsaba Imr. „Fekete sas“ gyógyszerüzem
Veszprémben.

Vételnél a Skaboform-védjegyre ügyeljünk.